

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsministeren

Kommunal- og forvaltningskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
22/2645 - MJR

Dato
19.05.2022

Dokument 8:241 S (2021–2022) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg og Sylvi Listhaug om midlertidig stans i mottak av kvoteflyktninger

Jeg viser til brev 3. mai 2022 fra Kommunal- og forvaltningskomiteen 2022, der jeg blir bedt om en vurdering av representantforslaget «*Stortinget ber regjeringen stanse mottak av kvoteflyktninger så lenge konflikten i Ukraina vedvarer*» fra Erlend Wiborg og Sylvi Listhaug, jf. Dokument 8:241 S (2021–2022).

Norge har de senere årene hatt en kvote for overføringsflyktninger på 3000 plasser, så også i år. Dette er en videreføring av nivået på kvoten som forrige regjering innførte, og som også FrP støttet opp om. Nivået har nå vært stabilt over flere år. Regjeringen ønsker ikke å stanse mottaket av kvoteflyktninger så lenge konflikten i Ukraina vedvarer. Det er flere forhold som ligger til grunn for dette.

Russlands invasjon av Ukraina har ført til den største flyktnings situasjonen i Europa siden andre verdenskrig. FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) anslo i begynnelsen av mai at nærmere åtte millioner ukrainere er på flukt i eget land, og at nærmere 6 millioner har flyktet ut av landet. Før denne invasjonen var det ifølge UNHCR over 25 millioner flyktninger og over 61 millioner internt fordrevne i verden. Med Russlands invasjon av Ukraina har begge kategoriene fått en betydelig økning. Det er ingen som kan forutsi hvor lenge konflikten i Ukraina vil vedvare. Det ser ut til å være enighet mellom ulike forsvarsekspertene om at den kan komme til å vare lenge.

Globalt blir få flyktningkriser løst, mens nye kommer til. Behovene for bidrag til internasjonal ansvarsdeling er derfor fortsatt store. Eksempelvis har konflikten i Syria

nå vart i over 10 år, med flere millioner syriske flyktninger som resultat. I Afrika er det flere vedvarende konflikter og flyktningssituasjoner. De fleste flyktningene befinner seg i nabolandene.

Ukraina-krisen vil kunne få direkte konsekvenser for flyktningssituasjoner ellers i verden, fordi vertsland i Afrika og Midtøsten ikke får importert korn fra Ukraina og Russland som følge av krigen. Verdens matvareprogram fastslår at konflikten gir stor risiko for matvaresikkerheten i store deler av verden, med økte priser, manglende mulighet for import av korn m.m. Verdens matvareprogram har allerede måttet redusere matvarerasjoner til flyktninger og andre sårbare grupper i Afrika og Midtøsten.

I Hurdals-plattformen har regjeringen uttrykt at «Norge skal vise solidaritet med og ta vår del av ansvaret for mennesker på flukt». Regjeringen er i ferd med å bygge opp en solidaritetspott på utviklingsbudsjettet. Den skal bidra til å bedre forholdene for mennesker på flukt og gi fattige land som mottar mange flyktninger mulighet til å ivareta flyktningene bedre, blant annet slik at færre har behov for å reise videre. Vi skal også fortsette å prioritere å imot kvoteflyktninger gjennom FNs høykommissær for flyktninger.

Regjeringen følger tett med på asylankomster til Norge og vil se dette i sammenheng med nivået på kvoteflyktninger. Det er stor usikkerhet rundt hvordan krigen i Ukraina utvikler seg, og hvor mange ukrainere som kommer til Norge som følge av dette. På oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet skal Utlendingsdirektoratet (UDI), i samarbeid med Politiets utlendingsenhet (PU), Kripos og Landinfo, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) utarbeide ukentlige scenarier som beskriver ankomst av flyktninger fra Ukraina og behov for mottaksplasser og bosetting av denne gruppen i 2022. Fra scenariet som ble presentert 3. mai, har de 10. mai presentert et noe nedjustert anslag, jf. under.

	Lavt scenario	Middel scenario	Høyt scenario
3. mai	25 000 – 35 000	50 000 – 70 000	90 000 – 120 000
10. mai	25 000 – 35 000	40 000 – 50 000	90 000 – 120 000

Mens et tidligere planleggingsscenario var på 60 000 ukrainske asylsøkere eller flyktninger til Norge i år, er dette nå redusert til rundt 45 000. Avhengig av utviklingen i Ukraina og nabolandene kan vi både få en økning og en videre reduksjon i tallene. Per nå antas det at vi vil se en reduksjon. Andre land i Europa ser en tilsvarende tendens.

Per 10. mai har det kommet i overkant av 16 000 ukrainere til Norge som er registrerte, og rundt 11 500 av disse har fått vedtak om midlertidig kollektiv beskyttelse. I tillegg har vi tilbudt å omfordele 2500 personer fra Moldova og stilt 550 plasser til disposisjon for medisinsk evakuering (om lag 2750 totalt med familiemedlemmer).

Våre naboland ligger høyere opp på statistikken med 31 000 med midlertidig kollektiv beskyttelse i Sverige, 24 500 i Danmark og 21 500 i Finland (tall per 5. mai). I Tyskland var det registrert over 400 000 ukrainske flyktninger (per 3. mai). Tallene er langt høyere i Ukrainas naboland. Per 9. mai var det ankommet rundt 3,2 millioner ukrainere til Polen, rundt 884 000 til Romania, 573 000 til Ungarn, 457 000 til Moldova og 404 000 til Slovakia. Imidlertid ser man også at mange ukrainere reiser tilbake til Ukraina fra nabolandene. Det kan være at man antar hjemstedene er trygge nok å flytte tilbake til, at man vil se etter hjemmet sitt eller andre grunner.

Etter en helhetlig vurdering av de ovennevnte forholdene mener regjeringen at det ikke er riktig å stanse mottak av overføringsflyktninger nå, og at Norge skal fortsette med å ta imot det antallet kvoteflyktninger som Stortinget har bestemt. Jeg ønsker at Norge skal være en pålitelig samarbeidspart med UNHCR, og mener det er i Norges interesse å også bidra med å ta imot flyktninger fra andre alvorlige flyktningsituasjoner i verden.

Med hilsen

Emilie Mehl